

Mnenje Odbora regij – Obzorje 2020 (okvirni program za raziskave in inovacije)

(2012/C 277/14)

ODBOR REGIJ – ključna sporočila:

- predlagana uredba Sveta in načrti za izvajanje programa Obzorje 2020 morajo biti bolj usmerjeni v vsakdanjo prakso in nanjo bolj vplivati, kar pomeni, da je treba lokalno in regionalno raven spodbuditi k aktivnemu sodelovanju pri doseganju ciljev strategije Evropa 2020;
- struktura programa Obzorje 2020, ki temelji na treh prednostnih nalogah, v evropske raziskave prinaša veliko dodano vrednost;
- s sredstvi programa Obzorje 2020 bi bilo treba financirati raziskave in razvoj konceptov, metod in drugih oblik intelektualnega kapitala, ki so potrebni za sodelovanje med regijami, mesti, univerzami in podjetji na področju inovacij in vrednotenja znanja;
- regije in mesta bi morala področje raziskav, razvoja in inovacij vključiti v svoje glavne politične načrte kot njihov bistveni sestavni del. Sredstva za program Obzorje 2020 in kohezijska sredstva bi bilo treba uporabiti za ustvarjanje novih konceptov, orodij in pogojev, s katerimi in v katerih lahko lokalne in regionalne oblasti aktivno spodbujajo inovacije, prevzemajo tveganja in vlagajo v praktično uporabo raziskav, razvoja in inovacij, da se zagotovijo regijam prilagojeni ukrepi;
- OR predlaga, naj bo strateški cilj programa Obzorje 2020 oblikovati evropsko kulturo odprtih inovacij, in sicer prek namenskih programov in drugih instrumentov. Potreben je obsežen razvoj inovativnih ekosistemov, ključnih omogočitvenih tehnologij, javnega naročanja in raziskovalne infrastrukture;
- prenova okvirnega programa pomeni poenostavitev programskih postopkov in povečanje učinka raziskovalnih, razvojnih in inovacijskih projektov, ki jih financira EU;
- za dosego zastavljenih ciljev je treba spremeniti miselnost. OR poziva pionirske regije, naj oblikujejo evropske konzorcije, ki bodo združevali različne zmogljivosti za ustvarjanje revolucionarnih družbenih inovacij za uporabo po vsej Evropi; Evropski inštitut za inovacije in tehnologijo (EIT) lahko tudi na regionalni ravni prinese posebno vrednost.

Poročevalec	Markku MARKKULA (FI/EPP), član mestnega sveta Espooja
Referenčni dokument	Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o okvirnem programu za raziskave in inovacije (2014–2020) Obzorje 2020 COM(2011) 809 final

I. POLITIČNA PRIPOROČILA

Prvo ključno sporočilo

Predlagana uredba Sveta in načrti za izvajanje programa Obzorje 2020 morajo biti bolj usmerjeni v vsakdanjo prakso in nanjo bolj vplivati, kar pomeni, da je treba lokalno in regionalno raven spodbuditi k aktivnemu sodelovanju pri doseganju ciljev strategije Evropa 2020.

1. Predlogi Komisije so odlično izhodišče za opredelitev dejavnosti EU na področju raziskav, razvoja in inovacij v naslednjem programskem obdobju 2014–2020. Vse regije in akterji v njih lahko učinkovito uporabljajo znanje in bi si morali za to prizadevati. Zato je izredno pomembno, da se rezultati raziskav, razvoja in inovacij razširjajo in nadgrajujejo v vsej Evropi.

2. Za uresničitev ciljev strategije Evropa 2020 mora kohezijska politika prispevati h krepitvi nabora znanj in spretnosti ter inovacijskih zmogljivosti na lokalni ravni ter k razvoju instrumentov in sodelovanja, ki spodbujajo sodelovanje med regijami v Evropi. Takšni instrumenti in sodelovanje so potrebni za doseg rezultatov programa Obzorje 2020 na regionalni in lokalni ravni. Vse raziskovalne dejavnosti regij, ki se financirajo iz programa Obzorje, bi morale vključevati razsežnost „svetovne odličnosti“, ki jo omogočajo načela pametne specializacije. Poleg tega se mora tesnejša povezava med programom Obzorje 2020 in strukturnimi skladi ustrezno odražati tudi v operativnih programih in strategijah za raziskave, inovacije in pametno specializacijo.

3. Predlogi Komisije so v skladu z načeloma subsidiarnosti in sorazmernosti. Cilj ukrepov programa Obzorje 2020 je, da se pri njihovem izvajanju na ravni EU dosežeta čim večja dodana vrednost in učinek. Z dejavnostmi se lahko okrepijo glavna načela raziskav in inovacij ter podprejo raziskovalne dejavnosti držav članic, hkrati pa se prepreči podvajanje. Predvsem je pomembno, da program Obzorje 2020 pomaga doseči kritično maso v ključnih sektorjih ter zajame zelo tvegane in dolgoročne raziskave in razvoj, saj omogoča delitev tveganja, široko področje uporabe in ekonomijo obsega, ki jih drugače ni mogoče uresničiti.

ODBOR REGIJ

4. poudarja pomen programa Obzorje 2020. Načrtovani obseg financiranja v višini 80 milijard EUR je popolnoma utemeljen in najnižji možni znesek, ki je potreben glede na pomen tega programa za izvajanje strategije Evropa 2020 in drugih politik Unije, pa tudi za uresničitev in delovanje Evropskega raziskovalnega prostora. Ker pa se mora Evropa izkoptati

iz finančne krize in v svoji svetovni vlogi ustvariti trdno podlago za izbrane prednostne naloge, mora program Obzorje zajemati instrumente, ki so usmerjeni v spreminjanje vsakdanje prakse in zagotavljanje hitrejših družbenih rezultatov v obliki novih delovnih mest, pametne rasti ter kratkoročno in dolgoročno večje blaginje;

5. pozdravlja cilj programa Obzorje 2020, da se ob upoštevanju potenciala za inovativnost na podlagi raziskav ustvari večje število inovacij. Zato je izjemno pomembno, da regionalni oblikovalci politik, lokalne univerze in raziskovalni inštituti še pred začetkom novega programskega obdobja začnejo dejavno razvijati skupne regionalne strategije za inovacije in pripravljati programe izvajanja, ki bodo s strateškega vidika temeljili na pametni specializaciji in se hkrati financirali iz različnih virov, med drugim tudi iz občinskih proračunov, prispevkov podjetij in številnih finančnih instrumentov EU. Pri tem je pomembno, da se evropski raziskovalni in inovacijski program ter nacionalne in regionalne inovacijske strategije medsebojno dopolnjujejo;

6. poziva k temu, da se (z vidika vsebine ter usmerjenosti financiranja in instrumentov) oceni učinek načrtov v programu Obzorje 2020, predvsem njihov spodbujevalni učinek, kot sestavnega dela vseh raziskovalnih, razvojnih in inovacijskih dejavnosti, ki se izvajajo po vsej Evropi. Proračun za program Obzorje 2020 je ogromen (80 milijard EUR za obdobje 2014–2020). Sredstva za ukrepe Marie Curie pa naj bi se s skoraj milijarde EUR za leto 2013 zmanjšala na samo še 0,7 milijarde EUR v letu 2014. Glede na zasluge tega programa bi morali biti finančni izdatki za te dejavnosti bolj v skladu z izdatki za Evropski raziskovalni svet. Poleg tega program Obzorje 2020 predstavlja le nekaj odstotkov vseh evropskih dejavnosti na področju raziskav, razvoja in inovacij, zato bi morali nosilci odločitev evropski sistem na tem področju obravnavati kot celoto in določiti stroge prednostne naloge za uporabo sredstev programa Obzorje 2020;

7. poudarja,⁽¹⁾ da je treba storiti pogumne in konkretne korake ter vsem ravnem upravljanja v državah članicah (lokalni, regionalni in osrednji) dodeliti večjo odgovornost, hkrati pa k sodelovanju pritegniti tudi vse druge zainteresirane strani. Pomembno vlogo regionalnih in lokalnih oblasti pri pripravi in izvajanju strategije Evropa 2020 je treba priznati v nacionalnih programih reform, vsi najpomembnejši akterji pa si morajo deliti odgovornost prek teritorialnih paktov o regionalnih raziskovalnih, razvojnih in inovacijskih dejavnostih;

⁽¹⁾ CdR 72/2011 fin.

8. poziva mesta in regije, naj prevzamejo odločilno vlogo pri ustvarjanju novih oblik partnerstev med javnim in zasebnim sektorjem ter prebivalstvom (*Public-Private-People-Partnerships, PPPP*). Pri tem je treba dati večjo vlogo uporabnikom, odprtim inovacijam in uporabi odličnega znanja, da se spodbudijo raziskovalne, razvojne in inovacijske dejavnosti, ki so potrebne za inovativne odgovore na družbene izzive. Če naj bi Evropa, kot je to navedeno v programu Obzorje 2020, postala vodilna v svetovnem merilu pri odpravljanju velikih družbenih izzivov, morajo biti dejavnosti na področju raziskav, razvoja in inovacij večdisciplinarne, večsektorske, večdimenzionalne in večkulturne, kar pomeni, da morajo v njih sodelovati akterji iz vsakdanjega življenja. Laboratoriji niso več tradicionalne zmogljivosti na univerzah, temveč regionalni inovacijski ekosistemi za hitro preskušanje prototipov mnogih inovacij, usmerjenih v uporabnike, kot so novi izdelki, procesi, strukture in sistemi, ki jih je mogoče spreminjati in nadgrajevati. Brez aktivnega sodelovanja lokalnih in regionalnih oblasti pa teh zmogljivosti ni mogoče vzpostaviti in vzdrževati;

9. poudarja, da je regionalna komponenta Obzorja 2020 velikega pomena za dosego zaželenih sinergij med regionalno in raziskovalno politiko. Zato poziva k temu, da se v programu Obzorje 2020 ohranijo instrumenti in programi, kot sta pobudi Regije znanja in Živi laboratoriji (*Living Labs*). Ti programi, ki imajo močno regionalno razsežnost in regionalni učinek, v njih pa sodelujejo regionalni akterji, krepijo regionalni inovacijski potencial in niso samo „izmenjava znanja“;

10. opozarja, da se programa Regije znanja ne sme ukiniti, tudi če se organizirajo podobne dejavnosti, ki se v precejšnjem obsegu financirajo iz skladov kohezijske politike. Ravno nasprotno, program je treba uporabiti kot instrument za razvoj regionalne odličnosti ter bistveno povečati njegov obseg. Lahko je odločilnega pomena pri tem, da se regije spodbudi k prehodu na pametno specializacijo in se jih pri tem podpre. Poleg tega je lahko korak do tesnejšega evropskega sodelovanja in primerjalnega učenja (*bench-learning*), ki je proces, usmerjen v skupno ustvarjanje sprememb v sistemu na podlagi referenčnih primerjav in skupnega učenja;

11. predlaga, naj ima program Regije znanja posebno vlogo pri financiranju raziskav o tem, kako regionalne dejavnosti vključiti v različne vodilne pobude za zagotovitev plodnega evropskega sodelovanja. Eden od ciljev programa Regije znanja bi zato moral biti, da se v vsej Evropi in po svetu spodbudi konkurenčnost regionalnih ekosistemov, ki temeljijo na raziskavah, na področjih digitalne agende in tehnologij, ki gospodarno porabljajo vire, s tem pa odprejo nove poslovne priložnosti za vpletena MSP, ki imajo odločilno vlogo pri trženju in uporabi inovativnih dosežkov;

12. izraža zaskrbljenost, ker niti v večletnem finančnem okviru Evropske unije, predlaganem za obdobje 2014–2020, niti v programu Obzorje 2020 ni omenjena prihodnost programa *Pametna energija za Evropo (Intelligent Energy Europe, IEE)*, ki pa je bil v sedanjem programskem obdobju ključen za inovacije v zvezi z lokalnim upravljanjem, finančnim inženiriranjem, privabljanjem lokalnih akterjev in državljanov, dolgoročno vizijo in povezovanjem v mreže ter je omogočil uvedbo pobud,

kot je Konvencija županov. Zato Odbor poziva k temu, da se v duhu in za nadaljevanje programa *Pametna energija za Evropo* v programu Obzorje 2020 oblikuje ločena proračunska postavka za netehnološke rešitve.

Drugo ključno sporočilo

Struktura programa Obzorje 2020, ki temelji na treh prednostnih nalogah, v evropske raziskave prinaša veliko dodano vrednost.

13. Za večji učinek evropskih dejavnosti na področju raziskav, razvoja in inovacij na regionalni ravni je treba obravnavati več vidikov:

- a) krepitev ozaveščenosti javnosti o inovacijah ter učinek in nadgradljivost raziskav, razvoja in inovacij;
- b) razvoj meril za oceno napredka, ki bodo pomagala pri krepitvi regionalnega sodelovanja, potrebnega za obravnavo velikih družbenih izzivov, ter pri krepitvi uvajanja in izvajanja skupnih platform za odprte inovacije ter za partnerstva med javnim in zasebnim sektorjem ter prebivalstvom (PPPP);
- c) spodbujanje dialoga med znanostjo in družbo ter s tem boljšega razumevanja systemske narave inovacij in predvidevanj.

ODBOR REGIJ

14. poudarja, da se v zvezi z raziskavami, razvojem in inovacijami v regijah povsod po Evropi odpirajo naslednja ključna vprašanja:

- a) opredelitev vloge področja raziskav, razvoja in inovacij pri prenovi tradicionalnih postopkov v javnem sektorju, vključno s procesom odločanja;
- b) povečanje pomena in uporabnosti rezultatov vodilnih pobud EU in na tej podlagi pospešitev izvajanja s tem povezanih dejavnosti;
- c) učenje, kako izkoristiti in tržiti razpoložljivo znanje na področju raziskav in inovacij prek javno-zasebnih partnerstev in z izmenjavo primerov najboljše prakse ter drugega pomembnega znanja;

15. poudarja, da struktura programa Obzorje 2020, ki temelji na treh prednostnih nalogah, ustvarja priložnosti za dosego strateških ciljev Evropa 2020. Glede na to, da se program Obzorje 2020 osredotoča na raziskave, razvoj in inovacije na ravni EU, ki naj bi spodbudili te dejavnosti v državah članicah in regijah, bi bilo treba pri ponovni opredelitvi ureditve in postopkov v okviru programa Obzorje 2020 upoštevati naslednja priporočila:

- a) poudarek na svetovni odličnosti pri merilih za ocenjevanje in financiranje, saj vse dejavnosti temeljijo na strokovnem znanju. Vseeno je treba opozoriti, da so za vsako prednostno področje potrebna ločena merila odličnosti: prvo merilo bi moralo biti znanstvena odličnost, drugo odličnost industrij-skih inovacij in novosti v podjetjih, tretje pa odličnost in učinek socialnih inovacij;
- b) v okviru prednostne naloge *Odlična znanost* bi bilo treba večjo pozornost nameniti pomenu multidisciplinarnosti prihodnjih in nastajajočih tehnologij (*Future and Emerging Technologies, FET*). Merila za oceno učinka bi morala poleg znanstvenih objav in patentov vključevati tudi druge oblike pretoka znanja med različnimi akterji, od ustvarjalcev znanja prek njegovih uporabnikov do končnih uporabnikov;
- c) na prednostnem področju *Vodilni položaj v industriji* bi bilo treba velik poudarek nameniti povezovanju različnih raziskovalnih, razvojnih in inovacijskih tehnologij, da se povečajo možnosti za rast evropskih podjetij, zlasti MSP. To bi lahko vključevalo na primer spodbujanje sodelovanja MSP v javno-zasebnih konzorcijih. Zapletena vprašanja v industriji zahtevajo večjo prožnost raziskovalnih, razvojnih in inovacijskih dejavnosti in torej večjo udeležbo MSP. Tehnologije je treba obravnavati kot možnost za hiter razvoj, tudi za radikalne spremembe. To pomeni, da bi moralo biti v središču povezovanje digitalizacije, človekovega vedenja in tržne dinamike;
- d) na prednostnem področju *Družbeni izzivi* bi bilo treba pozornost nameniti združevanju najboljšega evropskega strokovnega znanja v velike skupne projekte, kar bi Evropi omogočilo, da izvede velike strukturne spremembe sistema, ki bi presegale tradicionalne meje. Raziskave, usmerjene v posamezna področja, ne ustvarijo dovolj znanja za premagovanje velikih družbenih izzivov. V ospredju bi morale biti multidisciplinarne raziskovalne, razvojne in inovacijske dejavnosti, ki ustvarjajo koncepte in komponente, potrebne za omenjene strukturne spremembe sistema. Jedro raziskav je v preskušanju in poskusnem izvajanju. Dober primer tega je obsežno področje dejavnosti *Pametno mesto (Smart city)*. Bistveni element vsega naštetega pa je nadgradljivost rezultatov v različnih pogojih po vsej Evropi;
- e) ker je treba tudi kratkoročno doseči rezultate svetovne kakovosti, bi bilo treba zlasti področje *Družbeni izzivi* izkoristiti za prenovu okvirne politike, ki je trenutno preveč toga in oddaljena od vsakdanje prakse. Za različne programe se uporabljajo različne sheme financiranja, odvisno od ciljev programa. Možna rešitev bi bila lahko politika financiranja, ki poteka v več fazah. Za vsako fazo se zagotovijo ustrezna finančna sredstva, rezultati pa se ocenijo na podlagi meril, ki poudarjajo potrebo po odlični kakovosti. Samo uspešni projekti, ki izpolnjujejo te zahteve glede odličnosti, napredujejo na naslednjo stopnjo. Stopnje bi se lahko nanašale na naslednje projektne faze: 1) izvedljivost, 2) preskušanje, 3) skupno ustvarjanje znanja in 4) uvajanje in nadgradnja. Prva faza bi bila usmerjena v iskanje rešitev v širokem in odprtem

vzajemnem delovanju. Druga faza bi bila namenjena preskušanju različnih možnosti in ustvarjanju novih konceptov sistema. V tretji fazi bi vrhunski raziskovalci nadgradili potrebne komponente. Četrta faza bi zajemala vrsto uporabnih in sočasnih preskusov različnih novih rešitev, ki lahko samodejno sprožajo nova dognanja in povečujejo družbeni učinek projekta;

- f) zgoraj opisana večfazna struktura projektov bi, če bi se uporabljala pregledno in če bi se rezultati učinkovito razširjali, tudi regijam in drugim prejemnikom kohezijskih sredstev zagotovila ogromno koristnih informacij o že obstoječem strokovnem znanju in morebitnih akterjih za razvojne dejavnosti.

Tretje ključno sporočilo

Regije in mesta bi morala področje raziskav, razvoja in inovacij vključiti v svoje glavne politične načrte kot njihov bistveni sestavni del. Sredstva za program Obzorje 2020 in kohezijska sredstva bi bilo treba uporabiti za ustvarjanje novih konceptov, orodij in pogojev, s katerimi in v katerih lahko lokalne in regionalne oblasti aktivno spodbujajo inovacije, prevzemajo tveganja in vlagajo v praktično uporabo raziskav, razvoja in inovacij, da se zagotovijo regijam prilagojeni ukrepi.

16. Regije morajo biti bolj pripravljene izkoristiti rezultate raziskav. V ta namen sta potrebna večja osredotočenost in več sredstev. Tako pridobljeno znanje, postopke in orodja bi bilo treba nato uporabiti za spodbujitev uporabe rezultatov raziskav v vsej Evropi. To pa je možno samo z večjimi sinergijami med vsemi instrumenti financiranja, tj. programom Obzorje 2020, kohezijskimi sredstvi ter nacionalnimi, regionalnimi in lokalnimi viri. Vendar pa skupna uporaba finančnih virov ni dovolj; potrebne so tudi spremembe načina delovanja in upravne prakse. Zlasti je treba povečati regionalno sodelovanje in skupno učenje, kar zadeva učinkovito uporabo strategij RIS3 (nacionalnih oziroma regionalnih inovacijskih strategij za pametno specializacijo).

17. Vendar pa je treba zaradi komplementarnosti programa Obzorje 2020 z drugimi programi financiranja EU, vključno s strukturnimi skladi, zagotoviti, da se tudi tiste regije in mesta, ki niso upravičeni do sredstev iz teh skladov, podpirajo pri razvoju modela t. i. „trojne spirale“ (*Triple Helix*) za inovacije in vrednotenje znanja, ki vključuje lokalne in regionalne oblasti, znanstvena središča in industrijo. V ta namen in glede na pomen programa Obzorje 2020 za celotno EU bi bilo treba v proračunu programa predvideti posebna sredstva za raziskave in razvoj tovrstnih oblik sodelovanja.

18. Za doseg zastavljenih ciljev je treba spremeniti miselnost. OR poziva pionirske regije, naj oblikujejo evropske konzorcije, ki bodo združevali različne zmogljivosti za ustvarjanje revolucionarnih družbenih inovacij za uporabo po vsej Evropi. Prav tako poziva k večjim zmogljivostim regij in mest za uporabo programa Obzorje 2020 in drugih podobnih pobud. Poseben poudarek bi bilo treba nameniti polni uporabi digitalizacije in novih ključnih omogočevalnih tehnologij za posodobitev regionalne inovacijske politike. Poleg tega OR spodbuja regije, naj si prizadevajo za odprte inovacije na podlagi

vizije v ljudi usmerjenih partnerstev med akterji iz javnega in zasebnega sektorja ter univerzami in drugimi ključnimi znanstvenimi ustanovami.

ODBOR REGIJ

19. poudarja, da program Obzorje 2020 dopolnjuje področje raziskav, razvoj in inovacij v državah članicah. Izvajanje tega programa bi moralo predvsem voditi k programom in drugim finančnim instrumentom, ki spodbujajo evropske inovacijske politike, pionirsko vlogo ter sodelovanje podjetij, predvsem MSP. V ta namen je treba spodbuditi prevzemanje tveganja, ki je pogosto povezano z večjimi inovacijami; prav tako poziva k povečanju financiranja za MSP, zlasti za hitro preskušanje prototipov ter trženje in uporabo inovativnih dosežkov;

20. poziva k spremembi vloge Skupnega raziskovalnega središča, da bi lahko pomagalo pri sprejemanju odločitev na regionalni in lokalni ravni na podlagi najnovejših rezultatov raziskav, razvoja in inovacij. To bi bilo treba izvesti ob tesnem usklajevanju z najnovejšim razvojem glede platforme za pametno specializacijo. Kar zadeva rezultate, bi morali biti – namesto poročil in drugih objav – v središču financiranje preskušanja in hitre izdelave prototipov, uporaba znanja iz raziskav za praktične spremembe v vsej Evropi ter s tem povečanje zmogljivosti za spremembe na regionalni in lokalni ravni;

21. namenja posebno pozornost vprašanju, kako zagotoviti razvoj in uporabo novih, učinkovitih instrumentov z močno regionalno razsežnostjo. Politične smernice so že vključene v program Obzorje 2020. V posebnem programu za izvajanje programa Obzorje 2020 so izrecno omenjena vprašanja regionalnega pomena in usklajevanje s kohezijskimi sredstvi. Med naloge na prednostnem področju *Družbeni izzivi* sodi tudi zapolnitev vrzeli med raziskavami in inovacijami v Evropi s povezovanjem odličnih raziskovalnih ustanov in manj razvitih regij, priznavanjem odličnosti v teh regijah in spodbujanjem seznanjanja s politiko na regionalni ravni;

22. lokalnim in regionalnim oblastem pošilja jasno sporočilo, da bi spodbudil njihovo aktivno vlogo v programu Obzorje 2020. Če želijo ta program čim boljje izkoristiti, morajo razviti sodelovanje med več območji in po vsej Evropi. V ta namen morajo izkoristiti tudi možnosti Evropskega združenja za teritorialno sodelovanje (EZTS) ⁽²⁾. Zlasti morajo biti zmožne oblikovati skupne platforme (kot so forumi za inovacije in testna okolja za sodelovanje s povezovanjem realnega in virtualnega sveta), s katerimi bi spodbujale odprte inovacije in regionalne inovacijske ekosisteme. Dejavno sodelovanje v Evropi bi omogočilo ekonomijo obsega in nastanek večjih trgov za lokalna podjetja ter druge spremembe na lokalni ravni. Pametna specializacija, tj. poglobljeno vodilno načelo programa Obzorje 2020 in kohezijske politike, pri vsem tem odpira nove možnosti;

⁽²⁾ OR 230/2010 final.

23. poudarja, da bi moral biti pri izvajanju programa Obzorje 2020 poudarek na sistemski naravi verige raziskav, razvoja in inovacij ter njenih končnih faz – z drugimi besedami, poudarek bi moral biti na dajanju rezultatov raziskav na trg. Porast dejavnosti na področju odprtih inovacij zahteva več raziskovalnih dejavnosti, povezanih z inovativnostjo in inovacijskimi ekosistemi. Zato bi morale biti multidisciplinarne raziskave, razvoj in inovacije osredotočene predvsem na gonila inovativnih sprememb, vključno s predvidevanji, človeškim kapitalom, zmožnostmi za spremembe in merili za oceno inovacij;

24. predlaga, naj bo strateški cilj programa Obzorje 2020 oblikovati evropsko kulturo odprtih inovacij, in sicer prek namenskih programov in drugih instrumentov, npr. za vključevanje končnih uporabnikov, državljanov in organizacij civilne družbe v razvoj metod in orodij (ki temeljijo na IKT) za odprte inovacije. Ta cilj bi moral zajemati dejavnosti za pridobivanje nadgradljivih izkušenj pri upravljanju odprtih inovacij, metod, orodij in okolja za uporabo. Eksperimentalni pristop je potreben predvsem na področjih, kjer imajo lahko inovacije, povezane z digitalizacijo, ogromen vpliv, kot so npr. pametna mesta in pametna mobilnost.

Četrto ključno sporočilo

Prenova okvirnega programa pomeni poenostavitev programskih postopkov in povečanje učinka raziskovalnih, razvojnih in inovacijskih projektov, ki jih financira EU.

25. Poenostavitev upravne prakse je eno od največjih pričakovanj v zvezi s programom Obzorje 2020. Cilj bi morale biti raziskovalne teme ter prožni, pregledni sistemi financiranja, ki so dovolj privlačni, da se bo univerzam, raziskovalnim institutom in podjetjem splačalo poiskati obsežno evropsko sodelovanje ter za ta prizadevanja nameniti precejšnja lastna finančna sredstva. Spremljanje porabe sredstev na podlagi zakonitega knjigovodstva in običajnih revizij vsakega akterja se lahko šteje za dovolj ustrezen nadzorni ukrep. To bi precej zmanjšalo število revizij, ki jih izvedejo EU in uradniki držav članic, in sicer na raven, ki bi bila še nižja od načrtovane.

ODBOR REGIJ

26. poziva k poenostavitvi upravljanja in poudarja, da bi morali upravni postopki vedno služiti dejanskim vsebinskim ciljem projektov in jih podpirati. Z uvedbo enotne kontaktne točke („vse na enem mestu“) pri Evropski komisiji bi lahko preprečili razdrobljeno usklajevanje inovativnih projektov. To je zlasti pomembno pri večdisciplinarnih projektih ali projektih, ki se financirajo iz različnih evropskih skladov;

27. meni, da je treba nujno spremeniti člen 24 predloga uredbe o pravilih za sodelovanje (COM(2011) 810 final), ki obravnava posredne stroške. V skladu s predlaganim modelom (ki temelji na „pavšalni stopnji“) se posredni stroški določijo na podlagi pavšalne stopnje 20 % skupnih neposrednih upravičenih stroškov. To pa bi pogosto preveč otežilo kritje dejanskih

posrednih stroškov. Zato bi bilo treba stopnjo precej zvišati ali pa omogočiti, da se pri posrednih stroških upoštevajo tudi dejanski stroški;

28. pozdravlja uskladitev programa Obzorje 2020 in kohezijske politike ter povezovanje različnih programov in finančnih instrumentov EU. Vendar pa bi bilo treba načrte v programu Obzorje 2020 še podrobneje opredeliti, da se zagotovijo potrebne spremembe. To pomeni, da bi bilo treba v vsakem programu sprejeti merila, ki zagotavljajo doseg ciljev posameznega programa, hkrati pa temeljijo na splošnem načelu, da mora projekt vsebovati učinkovite ukrepe za prenos rezultatov raziskav v uporabo zunaj projekta. Za večji učinek bi bilo treba zagotoviti prožnejšo uporabo finančnih sredstev med izvajanjem projektom. Pomemben je rezultat in ne upravljanje;

29. znova izraža podporo pristopu, ki ga je predlagal Evropski parlament in ki temelji na „znanosti in tehnologiji“ ali „znanosti in inovacijah“ ter se opira na trdna znanstvena/tehnična merila kakovosti in izvedljivo prakso upravljanja, priznava pa tudi skupne točke in razlike med znanostjo, tehnološkim razvojem in distribucijo na trgu; ⁽³⁾

30. poudarja pomen tesne povezanosti dejavnosti, ki se financirajo iz programa Obzorje 2020 in s sredstvi iz strukturnih skladov. Kohezijska sredstva bi se morala v novem programskem obdobju uporabljati v namen, na katerega je OR opozoril v svojem mnenju o *poenostavitvi izvajanja raziskovalnih okvirnih programov*. OR je pozval k uvedbi novih mehanizmov za dodeljevanje sredstev lokalnim in regionalnim oblastem, da bi lahko kupile rezultate uspešnih raziskovalnih projektov in s tem zadostile potrebam po strokovnem znanju za inovativni regionalni razvoj; ⁽⁴⁾

31. predlaga, da se za velik del programov Obzorje 2020 uporabijo naslednji ukrepi (v vsakem programu se poudarijo teme, ki so najpomembnejše za cilje tega programa):

- a) ena glavnih slabosti sedanjega sistema je dejstvo, da znanje, ki je na voljo, ni dovolj izkoriščeno. Na začetku projekta bi bilo treba nameniti dovolj časa in drugih virov zbiranju in analizi že obstoječega znanja, povezanega s posamezno temo. Rezultate projekta bi bilo treba objaviti za širšo javnost, tudi za akterje, ki niso sodelovali v projektu, da se povsod izboljšata razširjanje informacij in uporabnost;
- b) doseganje rezultatov bi morale imeti večjo težo kot doslej. V praksi to pomeni, da bi npr. morali opisi programov in uporaba projekta izpostavljati kratkoročni in dolgoročni družbeni učinek raziskovalnih, razvojnih in inovacijskih dejavnosti. Več virov bi bilo treba vlagati v povečanje učinka in okrepiti dejavnosti za poskusno izvajanje in seznanjanje z rezultati, ki bi morale potekati med celotnim trajanjem

projekta. Zagotoviti bi bilo treba tudi sredstva za vključevanje novih partnerjev med posameznimi projektnimi fazami, predvsem soustvarjalcev znanja in uporabnikov rezultatov iz različnih regij in z različnih področij;

- c) povečati je treba tudi odprtost, sodelovanje in sposobnost za odzivanje v projektni kulturi, in sicer tako, da se del proračuna za projekt (običajno 10–20 %) rezervira za nepredvidene ukrepe, ki se sprejmejo in načrtujejo med projektom kot odziv na zunanje spremembe in razvoj na zadevnem področju. Ta sredstva se lahko porabijo tudi za vključevanje novih partnerjev v projekt, če se ugotovi, da imajo akterji, ki prvotno niso sodelovali pri projektu, dragoceno strokovno znanje za ta projekt;
- d) v okviru finančnih uredb je treba oblikovati mehanizme, ki bodo omogočili, da se manjši zneski finančnih sredstev namenijo za nadaljnji razvoj izjemnih rezultatov projektov. Takšna pomoč bi bila vezana na merila odličnosti in bi bila zlasti spodbuda, da se izjemni dosežki usmerijo v naslednjo fazo inovacijskega cikla (npr. iz faze raziskav v fazo predstavitve in trženja);
- e) trikotnik znanja (sinergija med raziskavami, izobraževanjem in inovacijami) bi moralo biti eno od glavnih načel, ne le v Evropskem institutu za inovacije in tehnologijo, temveč v celotnem programu Obzorje 2020. Pri vsakem projektu bi bilo treba načrtovati dejavnosti za upoštevanje trikotnika znanja.

Peto ključno sporočilo

Potreben je obsežen razvoj inovativnih ekosistemov, ključnih omogočitenih tehnologij, javnega naročanja in raziskovalne infrastrukture.

32. Program Obzorje 2020 mora zagotoviti, da se bodo povsod po Evropi uporabljale napredne metode in postopki za ustanavljanje partnerstev med univerzami in industrijo. Pri tem se je treba osredotočiti zlasti na povečanje možnosti za rezultate, ki bodo omogočili več oblik inovacij na podlagi raziskav, ter na donosnost podjetij, vključno s tistimi v javnem sektorju.

33. Mednarodno uspešni proizvodi – naj bodo to proizvodi v strogem pomenu besede ali sistemi, storitve oziroma širši okviri delovanja – so rezultat strokovnega znanja svetovne kakovosti, ki temelji na vrednostnih verigah in ekosistemih. Program Obzorje 2020 mora biti zmožen ustvariti pogoje za funkcionalne inovacijske verige. Samo tako se bo mogoče odzvati na velike družbene izzive in na potrebo po industrijski prenovi.

ODBOR REGIJ

34. poudarja vlogo ključnih omogočitenih tehnologij v programu Obzorje 2020. Tehnologij ne bi smeli razvijati zgolj v okviru ločenih znanstvenih in tehnoloških programov; namesto tega bi jih bilo treba že v fazi raziskav in razvoja povezati z industrijskimi vrednostnimi verigami in svetovnimi inovacijskimi vrednostnimi omrežji, pa tudi z razvojem regionalnih ekosistemov in inovacijskih grozdov ter poglobitvijo strokovnega znanja. Na regionalni ravni lahko k temu prispeva

⁽³⁾ CdR 67/2011 fin.

⁽⁴⁾ CdR 230/2010 fin.

razvoj, ki izhaja iz univerz. To je pomembno, saj malim in tudi večjim podjetjem omogoča premagovanje težavnih zgodnjih faz pri razvoju proizvodov;

35. poziva k temu, da se v celoti izkoristijo potrebe po novih storitvah, proizvodih in tehnologijah v javnem sektorju in da se uporabijo kot spodbuda za povečanje povpraševanja po inovacijah z javnimi naročili. OR je ugotovil, ⁽⁵⁾ da se v javnih naročilih skriva ogromna kupna moč, ki znaša 17 % BDP v EU 27, in priznal ključno vlogo javnega naročanja kot spodbude za inovacije in očitne gonilne sile za okrepitev (družbenih, okoljskih ...) standardov. Ta potencial bi bilo treba izkoristiti na regionalni, nacionalni in evropski ravni upravljanja ter ga podpreti z ustreznimi ukrepi za krepitev zmogljivosti;

36. znova poudarja svoje prepričanje, da bi Evropski raziskovalni prostor lahko okrepili z vključitvijo raziskovalnih in razvojnih storitev v postopke javnega naročanja ter pri tem opozarja na svoje mnenje o zeleni knjigi o trgu javnih naročil ⁽⁶⁾ in mnenje o predkomercialnih naročilih; ⁽⁷⁾ pogoj za omenjeno vključitev je, da storitve pri tem ne bodo izpostavljene konkurenci;

37. priznava ključno vlogo mest kot okolja za obsežne sistemske inovacije, ki imajo velik potencialni učinek za premagovanje težavnih okoljskih, družbenih in gospodarskih izzivov našega časa. Politika in znanstvene ustanove morajo zagotoviti več podpore za procese sprememb, s katerimi se lahko razvijejo, preskušajo in nadgrajujejo sistemske inovacije v mestnem okolju;

38. poudarja, da bo le s polnim vključevanjem lokalnih in regionalnih oblasti mogoče z regionalno prilagojenimi rešitvami uresničiti cilje strategije Evropa 2020 za rast in delovna mesta, zlasti Unijo inovacij; opozarja na pomembno vlogo lokalnih in regionalnih oblasti pri povezovanju podjetij, univerz, raziskovalnih središč in javnih ustanov (prek „trojne spirale“ (*Triple Helix*) in podobnih pristopov);

39. poudarja pomen naložb v vseevropske raziskovalne infrastrukture. Za vključitev lokalnih in regionalnih akterjev v doseganje ciljev strategije Evropa 2020 bi bilo treba inovacijsko razsežnost ustrezno upoštevati pri vseh vidikih Evropskega raziskovalnega prostora, kar pomeni, da bi ga bilo treba preoblikovati v evropski prostor za raziskave in inovacije. Raziskovalne infrastrukture so pomembni viri, ki dopolnjujejo univerzitetne in druge raziskovalne zmogljivosti in opremo. Z njimi poleg tega privabljamo odlične raziskovalce z vsega sveta, zato bi jih bilo treba obravnavati kot skupne platforme za raziskovanje iz različnih strok, pa tudi kot izredno pomembne za sodelovanje med akademiki, strokovnjaki iz zasebnih in javnih panog ter drugimi akterji v družbi.

⁽⁵⁾ CdR 373/2010 fin.

⁽⁶⁾ CdR 70/2011 fin.

⁽⁷⁾ CdR 58/2008 fin.

Šesto ključno sporočilo

Evropski inštitut za inovacije in tehnologijo (EIT) lahko tudi na regionalni ravni prinese posebno vrednost.

40. Komisija poudarja, ⁽⁸⁾ da imajo kolokacijski centri Evropskega inštituta za inovacije in tehnologijo pomembno vlogo pri krepitvi lokalno-globalne povezanosti skupnosti znanj in inovacij (SZI) kot celote, in sicer s tesnim sodelovanjem z regionalnimi organi, zlasti z organi, ki sodelujejo pri načrtovanju in izvajanju regionalnih inovacijskih strategij za pametno specializacijo. Odličen primer konceptualnega razvoja so regionalne inovacijske in izvedbene skupnosti v okviru SZI za ohranitev podnebja (*Climate KIC Regional Innovation and Implementation Communities, RICs*). So izviren vseevropski regionalni inovacijski model, ki regije uporablja kot preskuševališča, ki povezujejo razvoj vodstvenih zmogljivosti in regionalnih prednosti za soočanje z globalnimi izzivi.

ODBOR REGIJ

41. pozdravlja predloge Komisije za ustanovitev novih skupnosti znanj in inovacij na naslednjih tematskih področjih: v prvi fazi na področjih inovacij za zdravo življenje in aktivno staranje, surovin in hrane prihodnosti, v drugi fazi pa na področjih mobilnosti v mestih, proizvodnje z dodano vrednostjo ter pametnih varnih družb. SZI imajo posebej pomembno vlogo pri spodbujanju in podpori odprtih inovacij z orodji napredne digitalizacije, s čimer pospešujejo inovacije v vsej Evropi;

42. poziva Evropski inštitut za inovacije in tehnologijo, naj nadaljuje svojo nalogo, ki je odločilnega pomena za aktiven razvoj in spodbujanje širjenja dobrih praks pri vključevanju trikotnika znanja, da bi razvil skupno kulturo izmenjave inovacij in znanja. EIT bi moral v prihodnje spodbujati uporabnost izkušenj SZI v vseh evropskih regijah in razviti kulturo sodelovanja, ki bi bila lahko za vzor v Evropi in drugod;

43. podpira načrte EIT za strateški razvoj upravljanja. V uredbi Komisije je še posebej pomemben predlog, ⁽⁹⁾ da se mora EIT neposredno povezati z nacionalnimi in regionalnimi predstavniki ter drugimi interesnimi skupinami v inovacijski verigi, kar bo ustvarilo koristi na obeh straneh. Da bi bila ta dialog in izmenjava bolj sistematična, je treba organizirati forum zainteresiranih skupin EIT, ki bo združil širšo skupnost teh skupin ob medsektorskih vprašanjih. OR bi moral delovati kot posrednik med forumom in regijami;

44. predlaga, naj SZI Evropskega inštituta za inovacije in tehnologijo prevzamejo nalogo, da organizirajo menedžerska usposabljanja za najvišje regionalne nosilce odločanja, na katerih bi se naučili izkoristiti priložnosti za uporabo raziskav, razvoja in inovacij ter jih obravnavati kot sestavni del postopka odločanja na lokalni ravni in povezanega primerjalnega učenja evropskih regij. To je izredno pomembno, saj je mreža EIT evropsko gonilo inovacij, ki združuje najpomembnejše akterje s področja izobraževanja in raziskav ter iz podjetij.

⁽⁸⁾ COM(2011) 822 final.

⁽⁹⁾ COM(2011) 817 final.

II. PREDLOGI SPREMEMB

Predlog spremembe 1

Uvodna izjava (19)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	<p><u>Evropske lokalne in regionalne oblasti morajo imeti pomembno vlogo pri uresničevanju Evropskega raziskovalnega prostora in pri zagotavljanju učinkovitega usklajevanja finančnih instrumentov Skupnosti, zlasti pa pri spodbujanju povezav med programom Obzorje 2020 in strukturinimi skladi v okviru regionalnih inovacijskih strategij, ki temeljijo na pametni specializaciji. Regije imajo ključno vlogo tudi pri razširjanju in uporabi rezultatov programa Obzorje 2020 in pri zagotavljanju dopolnilnih instrumentov financiranja, vključno z javnimi naročili. Poleg tega bi bilo treba v programu Obzorje 2020 predvideti tudi sredstva za raziskave in razvoj konceptov in metod, ki so potrebni za sodelovanje med regijami in mesti, univerzami ter podjetji na področju inovacij in vrednotenja znanja.</u></p>

Obrazložitev

Poročevalec v drugem amandmaju predlaga besedilo, ki je bolj usklajeno s terminologijo v programu Obzorje 2020, ter natančneje opredeljuje namen tega amandmaja v navedenem členu.

Če naj bi Evropa postala vodilna v svetovnem merilu pri soočanju z velikimi družbenimi izzivi, kot je to navedeno v programu Obzorje, morajo imeti dejavnosti na področju raziskav, razvoja in inovacij močno regionalno komponento. Laboratoriji za inovacije niso več tradicionalne univerzitetne ustanove, ampak regionalni inovacijski ekosistemi, ki so preskuševališča za naglo pripravo prototipov različnih vrst inovacij, prilagojenih potrebam uporabnikov: novi produkti, storitve, postopki, strukture in sistemi, ki jih je mogoče spreminjati in prilagajati različnim velikostim.

V ta namen bi bilo treba v proračun za program Obzorje 2020 vključiti posebno regionalno razsežnost za posodobitev dejavnosti na podlagi modela „trojne spirale“. Posebno pozornost bi bilo treba posvetiti raziskavam in inovacijam v zvezi s koncepti in metodami, ki so potrebni za večji socialni učinek pretoka znanja med različnimi akterji, od ustvarjalcev znanja prek njegovih uporabnikov do končnih koristnikov. Za kritje dela tega stroškov bi lahko uporabili strukturne sklade; ti se s programom Obzorje 2020 pokrivajo zgolj deloma, kar zadeva stroške razvoja, in samo pri tistih regijah in mestih, ki so upravičeni do takšnih sredstev. Težave se pojavijo pri tistih regijah ali mestih, ki do teh sredstev niso upravičeni ali so upravičeni zgolj do majhnega dela teh sredstev, zato jih ne morejo uporabiti za razvoj dejavnosti, povezanih z inovacijami in vrednotenjem znanja, ki temeljijo na modelu „trojne spirale“.

Predlog spremembe 2

Uvodna izjava (26)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>Da bi se dosegel največji možni učinek, mora Obzorje 2020 razviti tesne sinergije z drugimi programi Unije na področju izobraževanja, veselja, okolja, konkurenčnosti in MSP, notranje varnosti, kulture in medijev ter s skladi kohezijske politike in politiko za razvoj podeželja, ki lahko posebej pomagajo pri krepitvi nacionalnih raziskovalnih in inovacijskih zmogljivosti v okviru strategij pametne specializacije.</p>	<p>Da bi se dosegel največji možni učinek, mora Obzorje 2020 razviti tesne sinergije z drugimi programi Unije na področju izobraževanja, veselja, okolja, konkurenčnosti in MSP, notranje varnosti, kulture in medijev ter s skladi kohezijske politike in politiko za razvoj podeželja, ki lahko posebej pomagajo pri krepitvi nacionalnih raziskovalnih in inovacijskih zmogljivosti v okviru strategij pametne specializacije. <u>Prav tako mora temeljiti na uspehu obstoječih pobud, kot je program Regije znanja.</u></p>

Predlog spremembe 3

Člen 4

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>Obzorje 2020 ima osrednjo vlogo pri izvajanju strategije Evropa 2020 za pametno, trajnostno in vključujočo rast z zagotavljanjem skupnega strateškega okvira za financiranje Unije na področju raziskav in razvoja, s čimer deluje kot instrument za spodbujanje zasebnih naložb, ustvarjanje novih zaposlitvenih možnosti in zagotavljanje dolgoročne trajnostne rasti in konkurenčnosti Evrope.</p>	<p>Obzorje 2020 ima osrednjo vlogo pri izvajanju strategije Evropa 2020 za pametno, trajnostno in vključujočo rast z zagotavljanjem skupnega strateškega okvira za financiranje Unije na področju raziskav in razvoja, s čimer deluje kot instrument za spodbujanje <u>javnih in zasebnih naložb</u>, ustvarjanje novih zaposlitvenih možnosti, <u>spodbujanje ekonomske, socialne in teritorialne kohezije ter</u> ~~in~~ zagotavljanje dolgoročne trajnostne rasti in konkurenčnosti Evrope. <u>S sredstvi programa Obzorje 2020 bi bilo treba financirati raziskave in razvoj konceptov, metod in drugih oblik intelektualnega kapitala, ki so potrebni za sodelovanje med regijami, mesti, univerzami in podjetji na področju inovacij in vrednotenja znanja.</u></p>

Obrazložitev

Finančna sredstva za razvoj dejavnosti na področju inovacij in vrednotenja znanja, ki temeljijo na modelu „trojne spirale“, bi morali zagotavljati tudi iz programa Obzorje 2020, ne zgolj iz strukturnih skladov. Posodobitev modela je izjemno pomembna kot spodbuda in podpora regijam v zvezi s pametno specializacijo, pa tudi pri omogočanju evropske odličnosti s tesnejšim sodelovanjem in t. i. primerjalnim učenjem (*bench learning*). V program Obzorje 2020 je zato treba vključiti financiranje za pionirske univerze in regije, da se odpravijo razlike, ki v Evropi nastajajo na področju raziskav in inovacij, in sicer s povezovanjem odličnih raziskovalnih ustanov in manj razvitih regij, priznavanjem odličnosti v teh regijah in spodbujanjem seznanjanja s politiko na področju inovativnosti na regionalni ravni.

Predlog spremembe 4

Člen 5(1)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>Člen 5</p> <p>Splošni cilj, prednostne naloge in posebni cilji</p> <p>1. Obzorje 2020 prispeva k vzpostavitvi na znanju in inovacijah temelječega gospodarstva po vsej Uniji z dajanjem na razpolago zadostnih dodatnih sredstev za raziskave, razvoj in inovacije. S tem podpira izvajanje strategije Evropa 2020 in druge politike Unije kot tudi uresničitev in delovanje evropskega raziskovalnega prostora. Zadevni kazalniki uspešnosti so določeni v uvodu Priloge I.</p>	<p>Člen 5</p> <p>Splošni cilj, prednostne naloge in posebni cilji</p> <p>1. Obzorje 2020 prispeva k vzpostavitvi na znanju in inovacijah temelječega gospodarstva po vsej Uniji z dajanjem na razpolago zadostnih dodatnih sredstev za raziskave, razvoj in inovacije. S tem podpira izvajanje strategije Evropa 2020 in druge politike Unije kot tudi uresničitev in delovanje evropskega raziskovalnega <u>in inovacijskega</u> prostora. Zadevni kazalniki uspešnosti so določeni v uvodu Priloge I.</p>

Obrazložitev

Celoten program Obzorje poudarja pomen inovacij. Raziskave same po sebi niso dovolj – omogočiti morajo inovacije, gospodarsko rast in blaginjo. Za evropski raziskovalni prostor (ERP) bi bilo primernejše ime evropski raziskovalni in inovacijski prostor (ERIP), kot je predlagano v točki 39 mnenja. To spremembo bi bilo treba vnesti v vse ustrezne dele predloga uredbe.

Predlog spremembe 5

Člen 5(3)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>Člen 5</p> <p>Splošni cilj, prednostne naloge in posebni cilji</p> <p>3. Skupno raziskovalno središče bo prispevalo k splošnemu cilju in prednostnim nalogam iz odstavkov 1 in 2 z zagotavljanjem znanstvene in tehnične podpore politikam Unije. Splošne smernice za dejavnosti so določene v delu IV Priloge I.</p>	<p>Člen 5</p> <p>Splošni cilj, prednostne naloge in posebni cilji</p> <p>3. Skupno raziskovalno središče bo prispevalo k splošnemu cilju in prednostnim nalogam iz odstavkov 1 in 2 z zagotavljanjem znanstvene in tehnične podpore politikam Unije. <u>Vloga Skupnega raziskovalnega središča vključuje pomoč pri sprejemanju odločitev na regionalni in lokalni ravni na podlagi najnovejših rezultatov raziskav in inovacij.</u> Splošne smernice za dejavnosti so določene v delu IV Priloge I.</p>

Obrazložitev

Kot je navedeno v točki 20 mnenja, bi moralo Skupno raziskovalno središče pomagati pri sprejemanju odločitev na regionalni in lokalni ravni na podlagi najnovejših rezultatov raziskav, razvoja in inovacij. To bi moralo potekati ob tesnem usklajevanju z najnovejšim razvojem glede platforme za pametno specializacijo. Kar zadeva rezultate, bi morali biti – namesto poročil in drugih objav – v središču financiranje preskušanja in hitre izdelave prototipov, uporaba znanja iz raziskav za praktične spremembe v vsej Evropi ter s tem povečanje zmogljivosti za spremembe na regionalni in lokalni ravni.

Predlog spremembe 6

Člen 7(1)(b)(ii)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
b) ii) imajo dobre rezultate udeležbe v programih Unije na področju raziskav in inovacij;	~~b) ii) imajo dobre rezultate udeležbe v programih Unije na področju raziskav in inovacij;~~

Obrazložitev

To avtomatično izključuje novince.

Predlog spremembe 7

Člena 12(1) in 12(2)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>Člen 12</p> <p>Zunanje svetovanje in sodelovanje družbe</p> <p>1. Pri izvajanju Obzorja 2020 se upoštevajo nasveti in vložki: svetovalnih skupin neodvisnih strokovnjakov na visoki ravni, ki jih ustanovi Komisija; strukture dialoga, ustvarjene v skladu z mednarodnimi sporazumi za znanost in tehnologijo; v prihodnost usmerjene dejavnosti; usmerjena javna posvetovanja; ter pregledni in interaktivni postopki, ki zagotavljajo, da so podprte odgovorne raziskave in inovacije.</p> <p>2. V celoti se upoštevajo tudi zadevna stališča programov za raziskave in inovacije evropskih tehnoloških platform, pobud za skupno načrtovanje programov in evropskih partnerstev za inovacije.</p>	<p>Člen 12</p> <p>Zunanje svetovanje in sodelovanje družbe</p> <p>1. Pri izvajanju Obzorja 2020 se upoštevajo nasveti in vložki: svetovalnih skupin neodvisnih strokovnjakov na visoki ravni, ki jih ustanovi Komisija; strukture dialoga, ustvarjene v skladu z mednarodnimi sporazumi za znanost in tehnologijo; v prihodnost usmerjene dejavnosti; usmerjena javna posvetovanja; ter pregledni in interaktivni postopki, ki zagotavljajo, da so podprte odgovorne raziskave in inovacije.</p> <p>2. V celoti se upoštevajo tudi zadevna stališča programov za raziskave in inovacije evropskih tehnoloških platform, pobud za skupno načrtovanje programov in evropskih partnerstev za inovacije.</p>

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	3. <u>Pri določitvi cilja, da mora Evropa postati vodilna v svetu pri soočanju z velikimi družbenimi izzivi, je treba zagotoviti, da so raziskovalne in inovacijske dejavnosti večdisciplinarne in večkulture z močno regionalno udeležbo. Za to sta potrebna vseevropsko regionalno sodelovanje in prizadevanje za regionalno odličnost na podlagi programov, kot sta Regije znanja in Živi laboratoriji.</u>

Obrazložitev

Ta amandma temelji na točkah 8–11 mnenja.

Predlog spremembe 8

Člen 13(1)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>Člen 13</p> <p>Medsektorski ukrepi</p> <p>1. Povezave in vmesniki se uvedejo med prednostnimi nalogami Obzorja 2020 in znotraj njih. V zvezi s tem se posebna pozornost nameni razvoju in uporabi ključnih omogočitenih in industrijskih tehnologij, prehodu od odkritja do tržne uporabe, interdisciplinarnim raziskavam in inovacijam, družbeno-ekonomskim in humanističnim znanostim, spodbujanju dosežkov evropskega raziskovalnega prostora, sodelovanju s tretjimi državami, odgovornim raziskavam in inovacijam, vključno s spolom, povečanju privlačnosti raziskovalnega poklica ter spodbujanju čezmejne in medsektorske mobilnosti raziskovalcev.</p>	<p>Člen 13</p> <p>Medsektorski ukrepi</p> <p>1. Povezave in vmesniki se uvedejo med prednostnimi nalogami Obzorja 2020 in znotraj njih. V zvezi s tem se posebna pozornost nameni razvoju in uporabi ključnih omogočitenih <u>kompetenc</u> in industrijskih tehnologij, prehodu od odkritja do tržne uporabe, interdisciplinarnim raziskavam in inovacijam, družbeno-ekonomskim in humanističnim znanostim, spodbujanju dosežkov evropskega raziskovalnega prostora, sodelovanju s tretjimi državami, odgovornim raziskavam in inovacijam, vključno s spolom, povečanju privlačnosti raziskovalnega poklica ter spodbujanju čezmejne in medsektorske mobilnosti raziskovalcev.</p>

Obrazložitev

Kot je navedeno v točki 34 mnenja, je treba vlogo ključnih omogočitenih tehnologij obravnavati širše od tehnološkega razvoja, tj. tehnologije bi bilo treba že v fazi raziskav in razvoja povezati z industrijskimi vrednostnimi verigami in svetovnimi inovacijskimi vrednostnimi omrežji, pa tudi z razvojem regionalnih ekosistemov in inovacijskih grozdov ter poglobitvijo strokovnega znanja. Ta vidik bi lahko bolje opredelili kot „ključne omogočitvene kompetence in industrijske tehnologije“.

Predlog spremembe 9

Člen 20

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>Člen 20</p> <p>Javno-zasebna partnerstva</p> <p>1. Program Obzorje 2020 prispeva h krepitvi javno-javnih partnerstev v primerih, ko se ukrepi in programi na regionalni, nacionalni ali mednarodni ravni izvajajo skupaj znotraj Unije.</p> <p>Posebna pozornost se nameni pobudam za skupno načrtovanje programov med državami članicami.</p>	<p>Člen 20</p> <p>Javno-zasebna partnerstva</p> <p>1. Program Obzorje 2020 prispeva h krepitvi javno-javnih partnerstev v primerih, ko se ukrepi in programi na regionalni, nacionalni ali mednarodni ravni izvajajo skupaj znotraj Unije.</p> <p>Posebna pozornost se nameni pobudam za skupno načrtovanje programov med državami članicami, <u>te pobude pa lahko po potrebi vključujejo regije in mesta EU.</u></p>

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>2. Javno-javno partnerstvo je lahko podprto znotraj prednostnih nalog iz člena 5(2) ali med njimi, zlasti z:</p>	<p>2. Javno-javno partnerstvo je lahko podprto znotraj prednostnih nalog iz člena 5(2) ali med njimi, zlasti z:</p>
<p>(a) instrumentom ERA-NET, ki uporablja nepovratna finančna sredstva za podporo javno-javnega partnerstva pri njegovi pripravi, vzpostavitvi mrežnih struktur, izvajanju in usklajevanju skupnih dejavnosti ter dodatni pomoči za posamezne skupne razpise in nadnacionalne ukrepe;</p>	<p>(a) instrumentom ERA-NET, ki uporablja nepovratna finančna sredstva za podporo javno-javnega partnerstva pri njegovi pripravi, vzpostavitvi mrežnih struktur, izvajanju in usklajevanju skupnih dejavnosti ter dodatni pomoči za posamezne skupne razpise in nadnacionalne ukrepe;</p>
<p>(b) udeležbo Unije v programih, ki jih izvaja več držav članic v skladu s členom 185 PDEU.</p>	<p>(b) udeležbo Unije v programih, ki jih izvaja več držav članic v skladu s členom 185 PDEU, <u>z udeležbo podnacionalnih oblasti, kadar je to potrebno.</u></p>
<p>Za namene točke (a) je dodatno financiranje odvisno od visoke stopnje predhodnih finančnih zavez subjektov, ki bodo sodelovali pri skupnih razpisih in ukrepih. Instrument ERA-NET lahko vključuje cilj, namenjen usklajevanju pravil in načinov za izvajanje skupnih razpisov in ukrepov. Lahko se uporabi tudi za pripravo pobude v skladu s členom 185 PDEU.</p>	<p>Za namene točke (a) je dodatno financiranje odvisno od visoke stopnje predhodnih finančnih zavez subjektov, ki bodo sodelovali pri skupnih razpisih in ukrepih. Instrument ERA-NET lahko vključuje cilj, namenjen usklajevanju pravil in načinov za izvajanje skupnih razpisov in ukrepov. Lahko se uporabi tudi za pripravo pobude v skladu s členom 185 PDEU.</p>
<p>Za namene točke (b) se lahko takšne pobude predlagajo samo v primerih, ko obstajata potreba po posebni izvedbeni strukturi in visoka stopnja zaveze sodelujočih držav k vključevanju na znanstveni, upravni in finančni ravni. Poleg tega so predlogi za pobude iz točke (b) opredeljeni na podlagi vseh naslednjih meril:</p>	<p>Za namene točke (b) se lahko takšne pobude predlagajo samo v primerih, ko obstajata potreba po posebni izvedbeni strukturi in visoka stopnja zaveze sodelujočih držav k vključevanju na znanstveni, upravni in finančni ravni. Poleg tega so predlogi za pobude iz točke (b) opredeljeni na podlagi vseh naslednjih meril:</p>
<p>(a) jasna opredelitev cilja, za katerega si je treba prizadevati, in njegov pomen za cilje Obzorja 2020 in širše cilje politike Unije;</p>	<p>(a) jasna opredelitev cilja, za katerega si je treba prizadevati, in njegov pomen za cilje Obzorja 2020 in širše cilje politike Unije;</p>
<p>(b) jasna finančna zaveza sodelujočih držav, vključno s predhodnimi zavezami glede združevanja nacionalnih in/ali regionalnih naložb za nadnacionalne raziskave in inovacije;</p>	<p>(b) jasna finančna zaveza sodelujočih držav, vključno s predhodnimi zavezami glede združevanja nacionalnih in/ali regionalnih naložb za nadnacionalne raziskave in inovacije;</p>
<p>(c) dodana vrednost ukrepa na ravni Unije;</p>	<p>(c) dodana vrednost ukrepa na ravni Unije;</p>
<p>(d) kritična masa ob upoštevanju obsega in števila vključenih programov ter podobnost dejavnosti in delež ustreznih raziskav, ki jih zajemajo; ter</p>	<p>(d) kritična masa ob upoštevanju obsega in števila vključenih programov ter podobnost dejavnosti in delež ustreznih raziskav, ki jih zajemajo; ter</p>
<p>(e) učinkovitost člena 185 PDEU kot najprimernejšega sredstva za doseganje ciljev.</p>	<p>(e) učinkovitost člena 185 PDEU kot najprimernejšega sredstva za doseganje ciljev.</p>

Obrazložitev

Dejavna vloga regij je ključna za doseganje ciljev programa Obzorje 2020. Potrebni sta večja prožnost in večja vloga regij pri oblikovanju pobud za skupno načrtovanje programov.

Še en argument za to spremembo je, da mora za sodelovanje EU v programih, ki jih izvajajo regionalne oblasti, veljati enaka logika kot za sodelovanje držav članic. To bi bilo tudi v skladu s členom 185 PDEU.

V Bruslju, 19. julija 2012

Predsednica
Odbora regij
Mercedes BRESSO
